

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ ผู้บริหาร 4 คน อาจารย์ผู้ควบคุมวง 4 คน นักดนตรีและนักแสดงประกอบภายในวงที่ได้เข้าร่วมแข่งขันในปี พ.ศ. 2552 และยังคงเป็นสมาชิกภายในวง 120 คน โดยกำหนดจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันวงโยธวาทิตระดับนานาชาติและได้คะแนนรวมในการแข่งขันตั้งแต่ 85.00 คะแนนขึ้นไป ในปี พ.ศ.2552 จำนวน 4 โรงเรียนดังต่อไปนี้

1. วงโยธวาทิตโรงเรียนสุนทรารวีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
2. วงโยธวาทิตโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. วงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยร่วมกับวงโยธวาทิตโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารที่เป็นผู้รับผิดชอบวงโยธวาทิตโรงเรียนละ 1 คน
2. อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนละ 1 คน
3. นักเรียนวงโยธวาทิต ได้แก่ นักดนตรีและนักแสดงประกอบภายในวงที่ได้เข้าร่วมแข่งขันในปี พ.ศ. 2552 และยังคงเป็นสมาชิกภายในวง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เฮนเดล (Darwin Hendel, 1977) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% จำนวน 83 คน จากประชากรทั้งหมด 120 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้ควบคุมวง และนักเรียนวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งวงโยธวาทิตเข้าประกวดแข่งขันในระดับนานาชาติจำนวน 4 โรงเรียนดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร
2. แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต
3. แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนวงโยธวาทิต

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.3.1 ศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย

3.3.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการถามตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนดไว้ดังนี้

1. ด้านการจัดวางแผนดำเนินงานและแผนการฝึก
2. ด้านการคัดเลือกนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ
3. ด้านการจัดการบุคลากร
4. ด้านการจัดการงบประมาณ
5. สภาพและปัญหาในการฝึกซ้อมของนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ

3.3.3 วิเคราะห์แหล่งข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการถาม สรุปได้ดังนี้

ประเด็น	แหล่งข้อมูล
1. ด้านการจัดวางแผนดำเนินงานและแผนการฝึก	● อาจารย์ผู้ควบคุมวง
2. การคัดเลือกนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ	● อาจารย์ผู้ควบคุมวง
3. ด้านการจัดการบุคลากร	● อาจารย์ผู้ควบคุมวง ● ผู้บริหาร
4. ด้านการจัดการงบประมาณ	● ผู้บริหาร ● อาจารย์ผู้ควบคุมวง
5. สภาพและปัญหาในการฝึกซ้อมของนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ	● นักดนตรีและนักแสดงประกอบ

3.3.4 จัดทำแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นและแหล่งข้อมูลทำให้ได้แบบสัมภาษณ์ 3 ฉบับ ดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร
2. แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต
3. แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนวงโยธวาทิต และนักแสดงประกอบ

3.3.5 นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.3.6 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำ ดังนี้

ในส่วนที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มข้อความ “* ใช้เครื่องเล่นวีดีโอในการบันทึกการสัมภาษณ์”

ในแบบสัมภาษณ์ทุกฉบับ ในทุกๆคำถามในแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยมักใช้คำถามลงท้ายว่า “คืออะไร” เช่น “ท่านคิดว่าอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิตเพื่อการเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติคืออะไร” ผู้วิจัยแนะนำให้เปลี่ยนเป็น “ท่านพบอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิตเพื่อการเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติอย่างไรบ้าง”

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 1.4 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เปลี่ยนคำถามจาก “ท่านมีการวางแผนคัดเลือกบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง” ให้แก้ไขเป็น “ท่านใช้ปัจจัยด้านใดในการวางแผนคัดเลือกบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมวงโยธวาทิตเพื่อเตรียมส่งเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ”

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 2.1 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มข้อความว่า “ได้รับการสนับสนุน” จากเดิมคือ “ท่านได้งบประมาณ” เป็น “ท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณ”

แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 1.1 เดิมผู้วิจัยใช้คำถามว่า “ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการบริหารวงโยธวาทิตเพื่อการเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติหรือไม่อย่างไรบ้าง” ผู้เชี่ยวชาญให้แยกเป็น 2 ข้อ โดยแก้ไขเป็น ข้อ 1.1 “ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการบริหารวงโยธวาทิตเพื่อการเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติหรือไม่ อย่างไรบ้าง” และข้อ 1.2 “ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารวงโยธวาทิตเพื่อการเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติหรือไม่อย่างไรบ้าง”

แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 1.10 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เปลี่ยนคำถามจาก “ปัญหาที่ท่านพบในการวางแผนการจัดการวงโยธวาทิตเพื่อเตรียมส่งวงเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ” ให้แก้ไขเป็น “ท่านพบปัญหาใดบ้างในการวางแผนการจัดการวงโยธวาทิตเพื่อเตรียมส่งวงเข้าแข่งขันในระดับนานาชาติ”

แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 3.5 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เปลี่ยนคำถามจาก “ท่านมีมาตรการในเรื่องของผลการเรียนของนักเรียนที่มีผลการเรียนแยหรือไม่ อย่างไรบ้าง” ให้แก้ไขเป็น “ท่านพบปัญหาในด้านการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตหรือไม่ และมีการแก้ไขอย่างไรบ้าง”

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนวงโยธวาทิต ตอนที่ 2 คำถามข้อที่ 8 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เปลี่ยนคำถามจาก “ปัญหาและอุปสรรคที่นักเรียนพบในการฝึกซ้อม” ให้แก้ไขเป็น “นักเรียนพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้างในการฝึกซ้อม”

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่าภาษาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์นั้นเข้าใจง่ายดีแล้ว แต่ควรแก้ไขให้กระชับขึ้น เพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์สามารถสื่อสารได้เข้าใจและตอบได้ตรงประเด็น ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำทุกข้อ

3.3.7 จัดทำฉบับจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ผู้ควบคุม นักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ ในจำนวน 4 โรงเรียนข้างต้นนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสนทนาประจำวัน และการสังเกตการณ์ในการฝึกซ้อม โดยใช้เวลาประมาณโรงเรียนละ 1 สัปดาห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวคำถามไว้ล่วงหน้า เปิดกว้างให้ตอบโดยไม่จำกัดคำตอบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีอิสระที่จะเล่าเรื่องต่างๆที่ตนเองมีความเกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้สึกเป็นกันเอง และไม่รู้สึกอึดอัดที่จะให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

2. การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับกลุ่มนักดนตรีและนักแสดงประกอบภายในวง โดยมีแนวคำถามไว้ล่วงหน้า ใช้วิธีการพูดคุยแบบเป็นกันเองเป็นลักษณะการพูดคุยกัน โดยเปิดประเด็นคำถามต่างๆไปเรื่อยๆ แล้วผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในภายหลัง ทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงแบบเชิงลึก

3. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็น การศึกษากลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองเป็นลักษณะการพูดคุยกัน โดยเจาะลึกในทุกๆด้าน เช่น ระบบการจัดการฝึกซ้อมภายในวง หน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน บรรยากาศในการแข่งขัน เป็นต้น

4. การบันทึกข้อมูล ในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้ง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใน การสัมภาษณ์แต่ละครั้ง จะใช้การบันทึกวิดีโอทุกครั้งที่ทำกรสัมภาษณ์ ในขณะที่สัมภาษณ์แต่ละ ครั้งจะบันทึกย่อในประเด็นที่สำคัญ ๆ ไว้ หลังจากเสร็จสิ้นการวิจัยในแต่ละวัน ผู้วิจัยจึงนำบันทึก วิดีโอมาถอดความเพื่อบันทึกรายละเอียดของข้อมูลที่ได้มาเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้ได้ทบทวน ประเด็นการเก็บข้อมูล และวางแผนการเก็บข้อมูลในครั้งต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ สัมภาษณ์อย่างไม่เป็น ทางการ เจาะลึก พร้อมทั้งใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เป็น หลัก ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพร้อมๆกับเก็บรวบรวมข้อมูลทุกครั้ง นำข้อมูลที่ได้มา บันทึกในรูปแบบของการบันทึกภาคสนาม เพื่อตรวจสอบข้อมูลตามเนื้อหา แล้วแยกแยะข้อมูลเป็น หมวดหมู่ ตามประเด็นต่างๆโดยยึดขอบเขตของเนื้อหาเป็นเกณฑ์ โดยใช้หลักการทางดนตรีและ ทฤษฎีดนตรี บรรยายผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ โดยสรุปในแต่ละ ใจเรื่อง จากนั้นนำมาเปรียบเทียบเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และนำเสนอเป็นรายงาน การวิจัยแบบบรรยายความ